

חידון לפרשת דברים

1. אילו ששה שמות של ספרים מהתנ"ך מופיעים בפרשתנו?
תשובה: דברים, במדבר, איכה, יהושע, ויקרא, מלאכי.
2. מהו המקום בפרשה ששמו זהה לשם אחד מקרוביה של רבקה אִמֵּנו?
תשובה: לבן (א' א') "לבן וחצלת ודי זהב".
3. באילו שני הקשרים מופיע המספר אָלֶף?
תשובה: משה רבינו בַּרְךְ אֶת הָעָם "יסף ה' עליכם ככם אֶלֶף פעמים". משה רבינו מנה שְׂרֵי אֲלָפִים לַעֲזָרָה בַּהֲנָהֲגַת הָעָם.
4. צִין שם של עם המזכר בפרשתנו 12 פעמים, ואֶרֶץ המזכרת 13 פעמים.
תשובה: האמורים מזכרים 12 פעמים, ואֶרֶץ הבשן מזכרת 13 פעמים.
5. מה שם העם המדמה בפרשה לחרק מסוים? והיכן בתורה מזכרת קבוצת אנשים שהשונה לחרקים?
תשובה: האמורים מדמים לדבורים, ובפרשת שלח המרגלים נראו בעיני עצמם כמו חגבים כלפי הענקים.
6. מיהו השכור שמזכר בפרשתנו? ומיהו הציד המזכר בפרשה?
תשובה: לוט מזכר מאז פרשת וירא בבִּרְאשִׁית, ועשו מופיע כִּמָּה פעמים.
7. היכן מזכר בפרשתנו שֶׁלֶג?
תשובה: שֶׁנִּיר הוא שמו של הר חרמון, ורש"י הקדוש מפרש: שֶׁנִּיר = שֶׁלֶג.
8. צִין ארבעה מקומות בפרשה שְׁנֵאֶמֶר בהם לשון פחד.
תשובה: קדם שליחת המרגלים אומר להם משה רבינו: "אל ירד לבבכם אל תיראו... ואל תִּעְרְצוּ מִפְּנֵיהֶם".
ה' אומר למשה רבינו שלא יפחד להלחם בעוג - "אל תירא".
משה רבינו מצוה על יהושע לא לפחד ממלכי כנען.
כִּשְׁמֹשֶׁה רבינו ממנה שופטים הוא אומר להם "לא תגורו מפני איש".
9. מנין נלמד בפרשתנו שדין פְּרוּטָה כִּדִּין מָאָה?
תשובה: "כִּקְטֹן כַּגָּדֹל תִּשְׁמְעוּ" (א' י"ז).

10. "כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב". לְמִי הִבֵּטַח בַּתּוֹרָה שֶׁזָרְעוּ יְהִיָּה כַּעֲפָר הָאָרֶץ וּכְחוֹל הַיָּם?
- תשובה:** לִיעֲקֹב אָבִינוּ וּלְאַבְרָהָם אָבִינוּ.
11. בְּפִרְשֵׁת דְּבָרִים נֶאֱמַר שֶׁהַקֶּב"ה יִלְחֹם עִבּוֹר עִם יִשְׂרָאֵל. הֵיכָן עוֹד בְּחֶמֶשׁ שְׁמוֹת מִבְּטִיחַ ה' לְהִלָּחֵם לְיִשְׂרָאֵל וּבְאַיִזָּה הַקָּשֶׁר זֶה הִנֵּה?
- תשובה:** "ה' יִלְחֹם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישוּן" לִפְנֵי קָרִיעַת יָם סוּף.
12. בְּעֶשֶׂר הַמִּכּוֹת מְזָכָר כַּמָּה פְּעָמִים שֶׁהַקֶּב"ה הִקְשָׁה אֶת לֵב פָּרְעֹה. יֵשׁ דָּבָר דּוּמָה בְּפִרְשֵׁתֵנוּ עַל אֶחָד מִמַּלְכֵי הַגּוֹיִים. מֶהוּ?
- תשובה:** הַקֶּב"ה הִקְשָׁה אֶת רוּחוֹ וְאַמֵּץ אֶת לְבוֹ שֶׁל סִיחּוֹן מֶלֶךְ חֲשָׁבוֹן.
13. כִּיצַד נִקְרְאוֹת שְׁלוֹשׁ הַשַּׁבָּתוֹת שֶׁל יָמֵי בֵּין הַמִּצְרִים?
- תשובה:** תִּלְתָּא דְּפוּרְעָנוּתָא.
14. מֶהוּ הַשֵּׁם הַנוֹסֵף לַשַּׁבָּת פִּרְשֵׁת דְּבָרִים בְּשָׁנָה זוֹ? מִדּוּעַ?
- תשובה:** שַׁבַּת חֲזוֹן, עַל שֵׁם הַהִפְטָרָה הַמַּתְחִילָה בַּפְּסוּק "חֲזוֹן יִשְׁעִיהוּ".
15. נֶאֱמַר בַּהִפְטָרָה: "שִׁמְעוּ שָׁמַיִם וְהִאֲזִינִי אֶרֶץ". מֶה הַהֶבְדֵּל בֵּין שְׁמִיעָה לְהִאֲזָנָה?
- תשובה:** שְׁמִיעָה – מִרְחוּק, הִאֲזָנָה – מִקְרֹב.
16. מֶה הַמְּקוֹר לְכַנּוּי תִּקּוּפֵתֵנוּ 'בֵּין הַמִּצְרִים'?
- תשובה:** מִהַפְּסוּק בַּמִּגְלָה אֵיכָה – "כָּל רֹדְפֵיהָ הִשְׁיִיגוּהָ בֵּין הַמִּצְרִים".
17. חִידָה: חָבֵל לָקַח בְּאֵרוֹעַ מִסֵּים – מֵאֵז עַל שְׁמוֹ הָאֶזוּר מְקִים.
- פִּתְרוֹן:** "יֵאִיר בֶּן מְנַשֶּׁה לָקַח אֶת כָּל חָבֵל אֲרָגָב עַד גְּבוּל הַגִּשּׁוּרִי וְהַמַּעֲכָתִי וַיִּקְרָא אֹתָם עַל שְׁמוֹ אֶת הַבָּשָׂן חֹת יֵאִיר עַד הַיּוֹם הַזֶּה".
18. בַּפְּסוּק א' בְּפִרְשֵׁה הַזִּכְרוֹ כַּמָּה מְקוֹמוֹת לֹא בִשְׁמֵם הָאֱמֶתִי אֶלָּא בְּרָמֹז. מִדּוּעַ רַק בְּרָמֹז?
- תשובה:** בַּשְּׁמוֹת הֵלְלוּ מוֹכִיחַ מִשֶּׁה רַבֵּינוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל עֲבֵרוֹת שֶׁעָבְרוּ שֵׁם וְהַזְכִּירָם בְּרָמֹז מִשּׁוּם כְּבוֹדָם.
19. אֵילוּ מְקוֹמוֹת מְרָמְזִים בַּמִּלִּים: "בַּמִּדְבָּר מוֹל סוּף"?
- תשובה:** "בַּמִּדְבָּר" – שֶׁהִתְלַוְּנוּ וְאָמְרוּ "מִי יִתֵּן מוֹתֵנוּ". "מוֹל סוּף" – שֶׁהִתְלַוְּנוּ "הַמִּבְלִי אֵין קְבָרִים בַּמִּצְרִים".

20. "אחד עשר יום מחורב". כמה ימים הלכו בני ישראל דרך זו?
תשובה: במקום אחד עשר יום הלכו שלושה ימים בלבד.

21. מתי הוא הזמן הטוב להזכיר אחרים וממי למד זאת משה רבינו?
תשובה: לפני וסמוך למיתה, ולמד זאת מיעקב אבינו.

22. נאמר: "המדבר הגדול והנורא". מדוע המדבר נקרא נורא?
תשובה: מפיו שהיו בו נחשים פקורות (גדולים) ועקרבים פקשות ענק.

23. לענקים יש בפרשתנו עוד שני שמות. מהם ומה פרושם?
תשובה: רפאים = שכל הרואה אותם ידיו מתרפות (רפיון ידיים מפחד).
אמים = על שם שאימתם מטלת על הבריות (רועדים מפחד).

24. אצל מי בפרשה היה שנוי סדרי הטבע? מה היה השנוי והיכן זה מרמז בפסוק?
תשובה: מלחמת משה רבינו בעוג מלך הבשן – החמה עמדה ולא שקעה כמו
אצל יהושע. הדבר מרמז במלים "תחת כל השמים" (רש"י).

25. אצל איזה מלך שלחם בו משה רבינו אמר לו ה' לא לפחד ממנו? ומדוע רק
אצל מלך זה?

תשובה: אצל עוג המלך, מפני שמשה חשש שתעמד לעוג הזכות מאז שעזר
לאברהם אבינו במלחמה – "ויבא הפליט" - זה עוג שנפלט מהמבול.